

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Дракон без свого вершника — це трагедія.
Вершник без свого дракона — це смерть.

СТАТТЯ ПЕРША,
РОЗДІЛ ПЕРШИЙ КОДЕКСУ ВЕРШНИКА ДРАКОНА

День Призову — це завжди день погибельний. Може, саме тому схід сонця особливо гарний цього ранку, бо я знаю: він може бути останнім.

Я затягую лямки важкого брезентового наплічника й повільно піднімаюся широкими сходами кам'яної фортеці, яку називаю домом. Мої груди ходять ходором від напруження, а легені горять, коли я дістаюся кам'яного коридору, що веде до кабінету пані генерала Сорренгейл. Оце і все, що дали мені шість місяців виснажливих фізичних вправ, — здатність заледве долати шість сходових прогонів із п'ятнадцятикілограмовим наплічником.

Я геть замахалась.

Тисячі двадцятирічних чекають за воротами, щоб увійти у вибраний ними квадрант для служби, — найрозумніші та найсильніші в Наваррі. Сотні з них від народження готувалися до Квадранта вершників, до шансу належати до еліти. У мене було лише пів року.

Безпристрасні охоронці, що вишикувалися вздовж широкого коридору вгорі сходового майданчика, уникають дивитися на мене, коли я проходжу повз них, але це не дивина. До того ж ігнорування — найкращий для мене можливий сценарій.

Військовий коледж Басгіат не славиться добротою до... ну, ні до кого, навіть до тих із нас, чиї матері командують.

Кожен наваррський офіцер, незалежно від того, вирішив він вчитися на цілителя, писаря, піхотинця або вершника, протягом трьох років формується в цих суворих стінах, заточується у зброю, якою стане, щоб захистити наші гірські кордони від жорстоких спроб вторгнення королівства Поромієль та їхніх вершників на грифонах. Слабкі тут не виживають, особливо у Квадранті вершників. Дракони про це подбають.

— Ти відправляєш її на смерть! — знайомий голос гримить крізь товсті дерев'яні двері, і я ціпенію.

На Континенті є лише одна жінка, досить дурна, щоб підвищити голос на пані генерала, але вона має бути на кордоні зі Східним крилом. *Міра*.

З кабінету лунає приглушена відповідь, а я тягнуся до дверної ручки.

— У неї жодного шансу! — кричить Міра, коли я з силою прочиняю двері, і вага мого наплічника зміщується вперед, ледь не збиваючи мене з ніг. *Хай йому трясця!*

Пані генерал гаркає з-за свого столу, а я хапаюся за м'яку малинову оббивку дивана, щоб утримати рівновагу.

— От чорт, мамо, вона навіть не може впоратися зі своїм наплічником, — кидається до мене Міра.

— Усе гаразд! — мої щоки палають від сорому, тож я змушую себе випростатися.

Вона повернулася лише на п'ять хвилин і вже намагається мене врятувати. *Бо тебе треба рятувати, дурненька.*

Я не хочу цього. Не хочу бути *жодною* частиною цього лайна Квадранта вершників. Не те щоб я хотіла померти.

Краще б я завалила вступний іспит до Басгіату й одразу пішла до війська разом із більшістю призовників. Однак я *можу* впоратися зі своїм наплічником, і я *впораюся* сама.

— О, Вайолет. — Стурбовані карі очі дивляться на мене зверху вниз, а сильні руки охоплюють мої плечі.

— Привіт, Міро, — усмішка торкає куточки моїх уст.

Може, вона прийшла сюди, щоб попрощатися, але я просто рада бачити сестру вперше за багато років.

Її погляд пом'якшується, а пальці загинаються на моїх плечах, ніби вона хоче обійняти мене, але сестра відступає і повертається, щоб стати поруч зі мною, обличчям до нашої матері.

— Ти не можеш цього зробити.

— Це вже зроблено, — мама знижує плечима, лінії її приталеного чорного однострою підіймаються й опускаються разом з рухом.

Мене пересмикнуло. Ось тобі й надія на відстрочку. Мабуть, мені взагалі не варто було очікувати чи навіть сподіватися на краплю милосердя від жінки, яка прославилась тим, що не має його як такого.

— Тоді скасуй це! — кипить Міра. — Вона все своє життя вправлялась на писарку. Вона не була вихована для того, щоб стати вершницею.

— Ну, вона точно не ви, чи не так, лейтенантко Сорренґейл? — підвівшись, мама впирається руками в бездоганну поверхню столу і злегка нахиляється, оглядаючи й оцінюючи нас примруженими очима, у яких відбиваються дракони, вирізьблені на масивних ніжках меблів. Мені не потрібна заборонена сила читання думок, щоб точно знати, що вона бачить.

У двадцять шість Міра — молодша версія нашої мами. Висока, із сильними, потужними м'язами, підтягнутими роками спарингів і сотнями годин, проведених на спині свого дракона. Її шкіра майже світиться здоров'ям, а золотисто-каштанове волосся коротко підстрижене для бою в тому самому стилі, що й у мами. Однак більше, ніж зовнішність, вона несе в собі ту саму зарозумілість, непохитне переконання, що її місце в небі. Вона — вершниця наскрізь.

Міра має все, чого нема в мене, і несхвальне похитування маминої голови означає, що вона погоджується. Я надто низька. Надто тендітна. Ті мої вигини мають бути м'язами, а зрадницьке тіло робить мене ганебно вразливою.

Мама рушає до нас, її відполіровані чорні чоботи вилискують у магічному світлі, яким мерехтить бра. Вона береться за кінчик моєї довгої коси, глузливо міряє поглядом ділянку трохи вище від плечей, де каштанові пасма починають втрачати свій теплий колір і повільно вицвітають до сталевого, металевого срібла на кінчиках, а потім упускає її.

— Бліда шкіра, бліді очі, бліде волосся. — Її погляд висмоктує кожну краплю моєї впевненості аж до кісткового мозку. — Немовби та лихоманка вкрала всю твою барву разом із твоєю силою. — Скорбота спалахує в її очах, а між брів залягає глибока зморшка. — Я казала йому не тримати тебе в тій бібліотеці.

Я вже не вперше чую, як вона проклинає хворобу, що ледь не вбила її під час вагітності мною, або бібліотеку, яку тато зробив для мене другою домівкою, коли мама викладала тут, у Басгіаті, а він був писарем.

— Мені подобається та бібліотека, — заперечую я.

Минуло більше року відтоді, як його серце остаточно відмовило, а Архів досі лишається єдиним місцем, де я почуваюся як удома у цій гігантській фортеці, єдиним місцем, де я й досі відчуваю присутність батька.

— Говориш, як дочка писаря, — тихо каже мама, і я бачу її — жінку, якою вона була за татового життя. М'якшою. Добрішою... принаймні до своєї родини.

— Так, я дочка писаря. — Моя спина «кричить» на мене, тож я дозволяю наплічнику зісковзнути вниз, опускаю його на підлогу й роблю перший повний вдих, відколи вийшла зі своєї кімнати.

Мама кліпає очима, і та м'якша жінка зникає — лишається тільки генерал.

— Ти дочка вершниці, тобі двадцять років, і сьогодні день Призову. Я дозволила тобі завершити навчання, але, як уже казала торік навесні, я не допущу, щоб хтось із *моїх* дітей потрапив у Квадрант писарів, Вайолет.

— Тому що писарі набагато нижчі за вершників? — бурчу я, чудово знаючи, що вершники — нагорі соціальної й військової ієрархії. Ще б пак, коли їхні загнuzдані дракони підсмажують людей заради забави.

— Так! — її звичне самовладання тане. — І якщо ти наважишся увійти сьогодні в тунель до Квадранта писарів, я висмикну тебе за цю дурнувату косу і власноруч виведу на Парапет.

У моєму животі щось обірвалося.

— Тато цього не хотів би! — заперечує Міра, а її шия червоніє.

— Я любила вашого батька, але він помер, — каже мама тоном, наче повідомляє погоду. — Сумніваюся, що він чогось там хоче сьогодні.

Я втягую повітря, але тримаю рота на замку. Сварка ні до чого не приведе. Мати ніколи не слухала жодної триклятої речі, яку я мала сказати раніше, і сьогодні не виняток.

— Відправити Вайолет у Квадрант вершників означає смертний вирок, — здається, Міра не відступає. Міра *ніколи* не припиняла сперечатися з мамою, і що найприкріше, мама завжди поважала її за це. Подвійний стандарт для перемоги. — Вона недостатньо сильна, мамо! Цього року вона вже зламала руку, раз на два тижні розтягує якийсь суглоб, і вона недостатньо висока, щоб осідлати будь-якого доволі великого дракона, який уберіг би її в бою.

— Серйозно, Міро? Що... За... Чорт... — нігті впираються в долоні, коли я стискаю руки в кулаки. Знати, що мої шанси на виживання мінімальні, — це одне. Але коли сестра кидає мені в обличчя мої недоліки — це інше. — Ти називаєш мене *слабкою*?

— Ні. — Міра стискає мою руку. — Просто... тендітною.

— Усе одно не краще.

Драconi не пов'язуються з *тендітними* жінками. Драconi їх спалюють.

— Так, вона маленька. — Мама міряє мене з ніг до голови, дивлячись на вільного крою кремову туніку з поясом і штани, які я вибрала сьогодні вранці для своєї потенційної страти.

Я пирхнула:

— То що, ми зараз просто перераховуємо мої вади?

— Я ніколи не казала, що це вада. — Мама звертається до сестри: — Міро, до обіду Вайолет відчуває більше болю, ніж ти за весь тиждень. Якщо хтось із моїх дітей і здатний вижити у Квадранті вершників, то це вона.

Мої брови поповзли догори. Це дуже схоже на комплімент, але щодо мами я ніколи не певна.

— Скільки кандидатів у вершники гине в день Призову, мамо? Сорок? П'ятдесят? Ти так рвешся поховати ще одну дитину? — Міра кипить.

Я здригаюсь, коли температура в кімнаті різко падає завдяки силі маминої печаті, яка керує штормом і яку мама спрямовує через свого дракона Еймсіра.

Мені стиснуло в грудях на саму згадку про брата. Ніхто не наважувався згадувати Бреннана чи його дракона протягом п'яти років, відколи вони загинули, борючись із Тиррійським повстанням на півдні. Мама терпить мене і поважає Міру, але Бреннана вона любила.

Тато теж любив. Його болі в грудях почалися одразу після Бреннанової смерті.

Мама зціпила зуби, а її очі загрожують відплатою, коли вона дивиться на Міру.

Моя сестра скотнула слину, але мамин погляд витримує.

— Мамо, — починаю, — вона не мала на увазі...

— Забирайтеся. Геть. Лейтенантко, — мамині слова наче м'які клуби пари в холодному кабінеті, — перш ніж я доповім про вашу самовільну відсутність у підрозділі.

Міра виструнчується, киває й розвертається з військовою точністю, а потім мовчки прямує до дверей, прихопивши по дорозі невеликий наплічник.

Уперше за кілька місяців ми з мамою залишаємося наодинці.

Її очі зустрічаються з моїми, і температура підвищується, коли мама робить глибокий вдих.

— Ти набрала найкращі бали за швидкість і спритність під час вступного іспиту. Тобі все вдається. Сорренгейлам усе вдається. — Ледь торкаючись шкіри, вона тильним боком пальців проводить по моїй щоці. — Ти

така схожа на свого батька, — шепоче вона, перш ніж прокашляться і відступити на кілька кроків.

Гадаю, що за емоційну доступність не присуджують жодних нагород «За заслуги».

— Я не зможу признаватись до тебе протягом наступних трьох років, — каже вона, присівши на край столу. — Бо, як командувачка Басгіату, буду набагато вищим за рангом офіцером.

— Знаю.

Це мене найменше турбує, адже вона й зараз майже не визнає мене.

— До тебе не буде ніякого особливого ставлення тільки через те, що ти моя дочка. Навпаки, вони прискіпуватимуться до тебе ще більше, щоб ти проявила себе. — Вона вигинає брову.

— Я в курсі.

Добре, що останні кілька місяців, відтоді як мама видала наказ, я тренувалась у майора Гілстеда.

Вона зітхає і вимучує усмішку:

— Тоді, мабуть, я побачу тебе в долині на Обмолоті, кандидате. Хоча ти, мабуть, до заходу сонця вже будеш курсанткою.

Або помру.

Жодна з нас не вимовила цього.

— Успіхів, кандидатко Сорренгейл, — вона повертається за свій стіл, фактично проганяючи мене.

— Дякую, пані генерале, — я закидаю наплічник на спину й виходжу з її кабінету. Охоронець зачиняє за мною двері.

— Вона зовсім божевільна, — каже Міра, стоячи по центру коридору, якраз між двома охоронцями.

— Вони донесуть їй, що це ти сказала.

— Так ніби вони ще не знають, — цідить сестра крізь зціплені зуби. — Ходімо. У нас є лише година, перш ніж усі кандидати почнуть іспит. І я, коли пролітала, бачила тисячі людей, які чекали біля воріт.

Міра рушає, ведучи мене кам'яними сходами вниз і коридорами до моєї кімнати.

Так... це була моя кімната.

За тридцять хвилин моєї відсутності всі мої особисті речі запакували в ящики, що тепер стоять у кутку. Моя відвага опустилась аж до дерев'яної підлоги. У них запакували все моє життя.

— Вона збіса ефективна, це точно, — бурмоче Міра, перш ніж повернутися до мене. Її погляд ковзає по мені, відверто оцінюючи. — Я сподівалася,

що зможу відмовити її від цього. Ти ніколи не була призначена для Квадранта вершників.

— Так, ти про це вже згадувала, — я звела брову. — Не один раз.

— Вибач, — вона здригається, осідає на землю й спорожняє свій наплічник.

— Що ти робиш?

— Те, що Бреннан зробив для мене, — тихо каже вона, і горе стискає мое горло. — Ти вмієш користуватися мечем?

Я хитаю головою.

— Надто важкий. Але я досить швидка з кинджалами.

Справді збіса швидка. Блискавична. Те, чого мені бракує в силі, я компенсую швидкістю.

— Я так і думала. Чудово. Тепер скидай наплічник і знімай ці жахливі черевики, — вона перебирає принесені речі й дає мені нові черевики та чорну форму. — Одягни їх.

— А що з ними не так? — запитую я, але все одно скидаю наплічник. Сестра одразу ж відкриває його, вивалюючи все, що я ретельно спакувала. — Міро! Це забрало в мене всю ніч!

— Ти несеш надто багато, а твої черевики — смертельна пастка. З цими гладкими підошвами ти відразу зісковзнеш із Парапету. Про всяк випадок я підготувала для тебе черевики з гумовими підошвами, і це, моя люба Вайолет, той самий найгірший випадок.

Книги починають літати, падаючи біля ящика.

— Гей, я можу взяти тільки те, що ладна нести, і я хочу це!

Я кидаюся до наступної книжки, перш ніж Міра спробує її жбурнути, ледве встигаючи врятувати мою улюблену збірку похмурих казок.

— Ти готова померти за це? — запитує вона, і її погляд стає важким.

— Я можу нести її!

Це все неправильно. Я мала присвятити своє життя книжкам, а не кидати їх у куток, щоб полегшити свій наплічник.

— Ні. Не зможеш. Ти ледь утрічі важча за наплічник, Парапет приблизно пів метра завширшки, шістдесят метрів над землею, і коли я востаннє дивилася, там насувалися дощові хмари. Ніхто не збирається затримати тобі дощ лише тому, що міст може стати слизьким, сестро. Ти впадеш. Ти помреш. Ти нарешті послухаєш мене? Чи ти збираєшся бути серед інших мертвих кандидатів на завтрашній ранковій перекличці? — У вершниці переді мною не лишилося жодного сліду від моєї старшої сестри. Ця жінка прониклива, хитра й трохи жорстока. Це та жінка, яка прожила всі три

роки лише з одним шрамом, тим, що її власний дракон залишив їй під час Обмолоту. — Бо ти станеш лише цим. Ще одним надгробком. Ще одним іменем, випаленим у камені. Викинь книжки.

— Цю подарував тато, — шепочу я, притискаючи книжку до грудей.

Може, то по-дитячому, бо це просто збірка історій, які застерігають нас від спокуси магії й навіть демонізують драконів, але це все, що мені залишилося.

Вона зітхає:

— Це ті старі оповідки про темношкірих паразитів та їхніх зміючок? Хіба ти не читала їх уже тисячу разів?

— Хтозна, може, і більше, — визнаю я. — І вони не паразити, вони *веніни*.

— Тато і його алегорії, — зітхає вона. — Просто не намагайся керувати силою, коли ти непов'язаний вершник, і червоноокі монстри не ховатимуться під твоїм ліжком, чекаючи, щоб забрати тебе на дволапих потворах і залучити до їхньої темної армії. — Міра дістає з наплічника останню книжку, яку я спакувала, і простягає мені. — Викинь книжки. Тато не зможе тебе врятувати. Він намагався. Я намагалася. Вирішуй, Вайолет. Ти хочеш померти писаркою? Чи жити вершницею?

Кидаю погляд на книжки в руках і роблю вибір:

— Ти скалка в дупі.

Я кладу оповідки в куток, але інший фоліант тримаю в руках, дивлячись на сестру.

— Скалка в дупі, яка не дасть тобі померти. А це тобі нащо? — зухвало запитує вона про фоліант.

— Убивати людей.

Я повертаю його їй. Повільна усмішка розпливається по її обличчю.

— Добре. Можеш лишити його собі. А тепер переодягайся, поки я розберуся з рештою цього безладу.

Високо над нами лунає дзвін. У нас є сорок п'ять хвилин.

Я швиденько перевдягаюся, але весь час здається, що одяг належить комусь іншому, хоч явно зшитий на мій розмір. Туніку замінює обтисла чорна сорочка, що прикриває руки, а легкі штани замінюються на шкіряні, які окреслюють кожен вигин. Потім сестра поверх сорочки зашнуровує мені корсет, схожий на жилетку.

— Щоб не натирало, — пояснює вона.

— Схоже на спорядження, яке вершники одягають на битву.

Мушу визнати, одяг досить крутий, а для такої самозванки, як я, і погодів. *Боги, це справді відбувається.*

— Саме так, бо це те, що ти робиш. Ідеш у бій.

Поєднання шкіри та не відомої мені тканини вкриває мене від ключиць до талії, огортає груди, перехрещуючись на плечах. Перебираю пальцями приховані піхви, пришиті по діагоналі вздовж грудей.

— Для твоїх кинджалів.

— У мене тільки чотири.

Беру їх з купи на підлозі.

— Ти заробиш більше.

Я вставляю зброю в піхви, і мої ребра ніби самі стають зброєю. Конструкція геніальна. Що на ребрах, що у піхвах на моїх стегнах — леза легко дістати.

Ледве впізнаю себе в дзеркалі. Я схожа на вершницю. А досі почуваюся писаркою.

За кілька хвилин половина того, що я спакувала, лежить на ящиках. Сестра перепакує мій наплічник, викидаючи все, що вважає за непотрібне, і майже все сентиментальне, роздаючи мені блювотні поради про те, як вижити в квадранті. Потім Міра дивує мене найсентиментальнішою річчю: просить сісти їй поміж колін, щоб вона могла заплести моє волосся в корону.

Я знову ніби дитина, а не доросла жінка, але роблю це.

— А це що? — намагаю матеріал прямо над серцем, пошкрябуючи його нігтем.

— Це я придумала, — пояснює Міра, боляче притискаючи мою косу до голови. — Я зробила його навмисне для тебе з ушитою лускою Тейне, тож будь обережна з ним.

— Драконяча луска? — відкидаю голову назад, щоб подивитися на неї. — Як? Тейне величезний.

— Я випадково знаю вершника, чиї сили можуть робити великі речі дуже маленькими. — На її губах грає хитра усмішка. — А менші речі... значно, значно більшими.

Я закрочую очі. Міра завжди розповідала про своїх чоловіків більше, ніж я... про них обох.

— Тобто наскільки більшими?

Вона сміється, потім смикає мене за косу:

— Голову вперед. Тобі варто було підстригтися. — Вона щільно притискає пасма до моєї голови і продовжує плести. — Воно заважає в спарингу, не кажучи вже про те, що це велетенська мішень. Ні в кого іншого волосся не вицвітає до сріблястого кольору, тож вони вже будуть цілитися в тебе.

— Ти дуже добре знаєш, що природний пігмент, схоже, поступово пропадає по довжині.

Мої очі так само невизначені — світло-горіхові з різними блакитними та бурштиновими відтінками, які, здається, ніколи не віддають перевагу жодному з кольорів.

— До того ж, — веду далі я, — якщо не брати до уваги занепокоєння всіх інших щодо відтінку, моє волосся — це єдине, що в мені абсолютно здорове. Обрізаючи його, відчуваю, ніби караю своє тіло за те, що воно нарешті зробило щось добре, тож не маю потреби приховувати, ким я є.

— Звісно, — Міра смикає мене за косу, відтягуючи голову назад, і наші погляди зустрічаються. — Ти найрозумніша жінка, яку я знаю. Не забувай про це. Твій мозок — найкраща зброя. Перехитри їх, Вайолет. Ти чуєш мене?

Я киваю, і сестра послаблює хватку, потім закінчує косу і зводить мене на ноги, продовжуючи підсумовувати роки знань за п'ятнадцять напружених хвилин майже без зупинки, щоб перевести подих.

— Будь спостережлива. Тиша — це добре, але переконайся, що помічаєш усе і всіх навколо на власну користь. Ти читала Кодекс?

— Кілька разів. Кодекс правил для Квадранта вершників у декілька разів коротший, ніж для інших дивізіонів. Імовірно, тому, що вершникам складно дотримуватися правил.

— Гаразд. Тоді ти знаєш, що інші вершники можуть вбити тебе будь-якої миті, а горлорізи-курсанти *спробують*. Що менше курсантів, то більше шансів на Обмолоті. Драконів, які бажають пов'язатися, завжди бракує, а той, хто настільки нерозважливий, що може загинути, однаково не вартий дракона.

— За винятком сну. Напад на курсанта під час сну, коли він спить. Стаття три...

— Так, але це не означає, що вночі ти будеш у безпеці. Спи в цьому, якщо можеш. — Міра ляснула мене по корсету.

— Чорного вершника ще треба заслужити. Ти впевнена, що не варто сьогодні одягнути туніку? — Я проводжу руками по шкірі.

— Вітер на Парапеті підхопить будь-яку вільну тканину, як вітрило. — Сестра простягає мій тепер набагато легший наплічник. — Що щільніше ти одягнена, то легше тобі буде там, нагорі, і на килимку, коли почнеш спаринг. Завжди носи обладунки. *Завжди* тримай кинджали при собі. — Міра вказує на піхви на стегнах.

— Дехто скаже, що я їх не заробила.

— Ти Сорренгейл, — відповідає вона, ніби цієї відповіді достатньо. — Начхай на них.

— А ти не думаєш, що драконяча луска — це шахрайство?

— Немає такого поняття, як шахрайство, коли підіймаєшся на вежу. Є тільки виживання і смерть. Лунає дзвін... лишилося тридцять хвилин. — Вона сковтнула. — Час майже вийшов. Готова?

— Ні.

— Я теж не була. — Крива посмішка піднімає кутик її рота. — І я все життя тренувалася для цього.

— Сьогодні я не збираюсь помирати.

Закидаю наплічник на спину, і дихається мені трохи легше, ніж уранці. Отак дійсно набагато краще.

У залах адміністративного крила фортеці панує моторошна тиша, коли ми спускаємося численними сходами, але шум ззовні все гучніший, що нижче ми опиняємося. Крізь вікна я бачу тисячі кандидатів, які обіймають своїх близьких і прощаються на трав'янистих полях просто під головною брамою. Щороку спостерігаю, як більшість сімей чіпляються за своїх кандидатів аж до останнього дзвону. Чотири дороги, що ведуть до фортеці, забиті кіньми й возами, особливо там, де ті дороги сходяться перед коледжем, але мене нудить від порожніх возів, що стоять край полів.

Вони для тіл.

Перед тим як ми оминули останній ріг, що веде до внутрішнього двору, Міра зупиняється.

— Що за... у-у-ф. — Вона притискає мене до грудей, міцно обіймаючи в затишному закапелку коридору.

— Я люблю тебе, Вайолет. Пам'ятай усе, що я тобі казала. Не стань ще одним іменем у списку загиблих. — Її голос тремтить, тож я обіймаю її, міцно стискаючи.

— Зі мною все буде добре, — обіцяю я.

Вона киває, її підборіддя впирається в мою маківку.

— Я знаю. Ходімо.

Це все, що вона каже перед тим, як зупинитися й вийти у переповнений двір перед головною брамою фортеці. Викладачі, командири й навіть наша мама зібралися неофіційно, чекаючи, коли божевілля за стінами перетвориться на порядок усередині. З усіх дверей військового коледжу головна брама — єдина, через яку сьогодні не ввійде жоден курсант, адже кожен квадрант має власний вхід і приміщення. Чорт забирай, вершники мають власну цитадель. Пафосні, егоїстичні виродки.

Я йду за Мірою, наздоганяючи її кількома швидкими кроками.

— Знайди Дейна Аетоса, — каже мені Міра, коли ми перетинаємо подвір'я й прямуємо до відчиненої брами.

— Дейн? — Усміхаюся від однієї думки про те, що знову побачу його, і моє серце підстрибує.

Минув рік, і я скучила за його м'якими карими очима, за тим, як він сміється, за тим, як сміх охоплює кожну частинку його тіла. Мені бракує нашої дружби і моментів, коли я думала, що вона, за правильних обставин, може перерости у щось більше. Мені бракує того, як він дивиться на мене, ніби на когось, на кого варто звернути увагу. Я просто сумувала... за ним.

— Я була поза квадрантом лише три роки, але я чула, що в нього все добре. Він тебе захистить. Не всміхайся так, — докоряє Міра. — Він буде на другому курсі.

Вона тицяє в мене пальцем:

— Не зв'язуйся з другокурсниками. Якщо хочеш потрахатися, а ти повинна, — вона підводить брови, — і то часто, бо ніколи не знаєш, що принесе день, то гуляй на своєму курсі. Немає нічого гіршого, ніж курсанти, які пліткуватимуть, що ти проспала свій шлях до безпеки.

— Тож я можу затягнути в ліжко будь-якого першачка, якого захочу, — кажу з легкою усмішкою. — Тільки не з другого чи третього курсу.

— Саме так, — вона підморгує.

Ми проходимо через браму, покидаючи фортецю, і долучаємося до спланованого хаосу за її межами.

Кожна з шести провінцій Наварри надіслала цього року свою частку кандидатів на військову службу. Деякі з них — добровольці. Декого послали на кару через суд. Більшість призвані за мобілізацією. Тут, у Басгіаті, усіх нас об'єднує те, що ми склали вступний іспит — і письмовий, і тест на спритність, у що я досі не можу повірити, — а отже, ми принаймні не станемо м'ясом для піхоти на передовій.

Міра веде мене стертою бруківкою до південної вежі, а атмосфера напружена від очікування. Головний коледж вбудований у схил гори Басгіат і наче відколотий від хребта самої вершини. Розлога грізна споруда височіє над натовпом стурбованих кандидатів і їхніх заплаканих родин, зі своїми кам'яними зубчастими мурами, зведеними для захисту височенної фортеці, та оборонними баштами на кожному куті, в одній з яких розміщені дзвони.

Більшість натовпу вишиковується біля основи північної вежі — входу до піхотинців. Частина натовпу прямує до воріт позаду нас — Квадранта цілителів, що поглинає південний кінець коледжу. Заздрість стискає мені груди, коли зауважую, що деякі з кандидатів ідуть центральним тунелем до Архіву під фортецею, щоб долучитися до Квадранта писарів.

Вхід у Квадрант вершників — це не що інше, як укріплені двері біля основи вежі, як і вхід для піхоти на півночі. Тоді як кандидати в піхотинці можуть пройти прямо у свій квадрант, що на рівні із землею, ми, кандидати у вершники, маємо *дертися* вгору.

Ми з Мірою пристаємо до черги вершників, чекаючи на реєстрацію, і я припускаюся помилки, підводячи погляд.

Високо над нами, перетинаючи долину річки, що відділяє головний коледж від ще вищої, навислої цитаделі Квадранта вершників на південному хребті, височіє Парапет — кам'яний міст, який ось-ось відокремлюватиме кандидатів у вершники від курсантів протягом наступних кількох годин.

Мені не віриться, що я збираюся перетнути цю штуку.

— Ти тільки подумай: усі ці роки я готувалася до письмового іспиту на писарку, — у моєму голосі звучить сарказм, — а треба було вихилитися на гімнастичній колоді.

Міра пропускає мої слова повз вуха, тоді як черга посувається вперед і кандидати зникають у дверях.

— Не дозволяй вітру тебе розгойдувати.

Попереду нас двоє кандидатів. Жінка ридає, коли супутник відриває її від молодого парубка. Пара відходить від черги, у сльозах відступаючи вниз по схилу пагорба до натовпу близьких, які стоять на узбіччі дороги. Попереду нас немає інших батьків, лише кілька десятків кандидатів, які рухаються до реєстраторів.

— Дивись прямо перед собою, але не вниз, — каже Міра, і риси її обличчя кам'яніють. — Руки розведи для рівноваги. Якщо наплічник зісковзне, не тримай його. Нехай краще він упаде, ніж ти.

Озираюся назад, де, здається, за лічені хвилини з'явилися сотні людей.

— Може, мені варто пропустити їх першими, — шепочу я, коли паніка стискає моє серце. Що я в біса роблю?

— Ні, — відповідає Міра. — Що довше чекатимеш на тих сходах, — вона показує на вежу, — то більше зростатиме твій страх. Перейди через Парапет, поки жах не заволодів тобою.

Черга рухається, і дзвін знову б'є. Восьма година.

Звісно, багатотисячний натовп позаду нас повністю розділився на вибрані квадранти, усі вишикувалися в черги, щоб підписати реєстраційні списки й розпочати службу.

— Зосередься, — гаркає Міра, і я шарпаюсь головою вперед. — Це може прозвучати різко, але не шукай там дружби, Вайолет. Створюй союзи.

Попереду нас лише двоє. Перша — це дівчина з повним наплічником, її високі вилиці та овальне обличчя нагадують зображення Амарі, цариці богів. Темно-каштанове волосся заплетене в кілька рядів коротких кісок, які ледь торкаються такої самої темної шкіри її шиї. Другий — м'язистий блондин, над котрим ридала жінка. Він несе ще більший наплічник.

Я озираюся на пару, помічаю стіл для зберігання сувоїв, і мої очі розширюються.

— Він що?.. — шепочу я.

Міра кидає погляд і бурмоче прокляття.

— Дитина сепаратиста? Так. Бачиш той мерехтливий слід, що починається на верхній частині його зап'ястка? Це тавро з часів повстання.

Я здивовано підводжу брови. Єдині тавра, про які я коли-небудь чула, — ті, які дракон, використовуючи магію, залишає, щоб позначити шкіру свого пов'язаного вершника. Однак ті тавра символізують честь та владу і зазвичай мають форму дракона, який їх подарував. Натомість ці знаки були вихорами й косими рисками, більше схожими на попередження, ніж на ствердження.

— Це дракон зробив? — шепочу я.

Міра ствердно киває.

— Мама казала, що дракон генерала Мельґрена зробив це з усіма ними, коли страчував їхніх батьків, але вона не дуже охоче про це розводиться. Ніщо так не стримує батьків від зради, як покарання дітей.

Це здається... жорстоким, але перше правило життя в Басгіаті — ніколи не ставити під сумнів дракона. Вони схильні спалити на попіл будь-кого, кого вважають непоштивим.

— Більшість дітей, які мають тавро повстання, звісно, з Тиррендору, але є кілька з інших провінцій, чиї батьки стали зрадниками... — Кров відринула з її лица, і Міра схопилася за ремінь мого наплічника, розвертаючи мене до себе обличчям. — Я щойно згадала. — Її голос стишується, і я нахиляюся, а моє серце гупає від настирливості її тону:

— Тримайся, кұрча, подалі від Ксейдена Ріорсона.

Повітря виривається з моїх легенів. Це ім'я...

— Той самий Ксейден Ріорсон, — підтверджує вона зі страхом у погляді. — Він на третьому курсі й уб'є тебе, щойно дізнається, хто ти.

— Його батько — Великий Зрадник. Він очолював повстання, — тихо кажу я. — Що тут робить Ксейден?

— Усіх дітей вождів призывали в армію як покарання за злочини їхніх батьків, — шепоче Міра, поки ми переміщуємося вбік, рухаючись разом

із шеренгою. — Мама казала мені, ніби вони не сподівалися, що Ріорсон перейде Парапет. Тоді вони думали, що його вб'є якийсь курсант, але коли дракон вибрав його... — Вона хитає головою. — Ну, тоді вже нічого не вдієш. Він став командиром крила.

— От лайно, — кидаю я.

— Він присягнув на вірність Наваррі, але не думаю, що це зупинить його в тому, що стосується тебе. Як тільки переберешся через Парапет — а ти *переберешся*, — знайди Дейна. Він візьме тебе у свій загін, і будемо сподіватися, що це якомога далі від Ріорсона. — Сестра міцніше стискає мої ремені. — Тримайся. Подалі. Від. Нього.

— Затямила, — киваю.

— Наступний, — лунає голос із-за дерев'яного столу, на якому лежать сувої Квадранта вершників.

Вершник, якого я не знаю, сидить поруч зі знайомим мені писарем, і сріблясті брови капітана Фіцгіббонса злітають над його обвітреним обличчям:

— Вайолет Сорренгейл?

Я киваю, беру перо й підписую своє ім'я на наступному порожньому рядку сувою.

— Але я гадав, що ви призначені для Квадранта писарів, — тихо каже капітан Фіцгіббонс.

Я заздрю його кремовій туніці, не знаходячи слів.

— Пані генерал Сорренгейл вирішила інакше, — додає Міра.

Смуток наповнює очі старого.

— Шкода. Ви подавали такі надії.

— О боги, — каже вершник поруч із капітаном Фіцгіббонсом. — Ви Міра Сорренгейл?

У нього відвисає щелепа, і я звідси відчуваю запах його поклоніння героїні.

— Так і є. — Вона киває. — Це моя сестра, Вайолет. Вона буде на першому курсі.

— Якщо виживе на Парапеті, — кпить хтось позаду мене. — Вітер може просто здути її.

— Ви воювали під Стритмором, — побожно говорить вершник за столом. — Вас нагородили орденом Кігтя за те, що завели ту батарею в тил ворога.

Кпини припинились.

— Як я вже казала, — Міра кладе руку на мою талію, — це моя сестра, Вайолет.

— Ви знаєте дорогу. — Капітан киває і вказує на відчинені двері до башти. Там зловісно темно, тож я борюся з бажанням утікати, як підірвана.

— Я знаю дорогу, — запевняє сестра його, проводячи мене повз стіл, щоб той йолоп позаду міг підписати сувій.

Ми зупиняємося на порозі й повертаємося одна до одної.

— Не вмирай, Вайолет. Я не хочу бути єдиною дитиною. — Міра всміхається та йде геть повз шеренгу кандидатів, які витріщаються на неї, поки ширяться чутки про те, хто вона така і що зробила.

— Складно з цим жити, — каже дівчина переді мною вже з вежі.

— Так, — погоджуюсь і хапаюсь за лямки наплічника, прямуючи в темряву.

Мої очі швидко звикають до тьмяного світла, що проникає крізь рівновіддалені вікна вздовж вигнутих сходів.

— Сорренгейл — це?.. — запитує дівчина, озираючись через плече, коли ми починаємо підійматися сотнями сходинок, що, можливо, приведуть нас до смерті.

— Так. — Тут немає билець, тож я притримуюся рукою за кам'яну стіну, поки ми сходимо щодалі вище.

— Пані генерал? — запитує білявий хлопець попереду нас.

— Та сама, — відповідаю я, кинувши йому швидку усмішку. Кожен, чия мати так міцно тримається, не може бути *таким* поганим, правда?

— Ого. І шкіра класна, — він усміхається у відповідь.

— Дякую. Її люб'язно дала мені сестра.

— Цікаво, скільки кандидатів зірвалось із краю сходинок і померло ще до того, як дійшли до Парапету, — каже дівчина, дивлячись униз по центру сходів, поки ми підіймаємося вище.

— Двоє торік. — Я нахиляю голову, коли вона озирається. — Ну, троє, якщо рахувати бідолаху, на яку приземлився один із хлопців.

Карі очі дівчини спалахують, але вона розвертається і продовжує підійматися.

— Скільки тут сходинок? — запитує вона.

— Двісті п'ятдесят, — відповідаю я, і ми прямуємо нагору мовчки ще п'ять хвилин.

— Непогано, — каже вона, щиро всміхаючись, коли ми наближаємося до верху й черга зупиняється. — Мене, до речі, звати Ріаннон Маттіас.

— Ділан, — з ентузіазмом відгукується білявий хлопець.

— Вайолет, — дарую їм напружену посмішку, відверто ігноруючи нещодавню засторогу Міри про те, що мені варто уникати дружби й створювати лише союзи.

— Здається, усе життя я чекав цього дня. — Ділан перекладає наплічник на спину. — Чи можете повірити, що нам справді вдасться це зробити? Це ж здійснення мрії.

Ясно. Звісно, усі інші кандидати, окрім мене, раді бути тут. Це єдиний квадрант у Басгіаті, який не приймає призовників — лише добровольців.

— Не можу, кўрча, дочекатися, — Ріаннон широко всміхається. — Маю на увазі: хто не хотів би покататися на *драконі*, га?

Я. Не те щоб це не звучало весело в теорії. Але звучить. Просто від жахливих шансів дожити до випускного в мене вивертає шлунок.

— А твої батьки схвалюють? — запитує Ділан. — Бо моя матінка *місяцями* благала мене передумати. Постійно кажу їй, що в мене буде більше шансів стати вершником, але вона хотіла, щоб я увійшов у Квадрант цілителів.

— Мої завжди знали, що я хочу цього, тож дуже підтримували. Крім того, ще є моя близнючка, яку вони обожують. Рейген уже здійснила свою мрію: вийшла заміж і чекає дитину. — Ріаннон озирається на мене. — А з тобою що? Дай вгадаю. З таким ім'ям, як Сорренґейл, б'юся об заклад, що ти перша записалася добровольцем цього року.

— Я радше добровільно-примусово, — моя відповідь далеко не така захоплива, як її.

— Розумію.

— А ще вершники отримують набагато кращі пільги, ніж інші офіцери, — кажу Ділану, коли черга знову посувається вгору. Кандидат, що кпив позаду мене, наздоганяє, спітнілий і червоний. *Подивіться, хто вже не кпить*. — Краща оплата, більше поблажливості з одностроєм, — веду далі я.

Нікому немає діла до того, що носять вершники, — аби було чорне. Це єдині правила, які я запам'ятала з Кодексу, що стосуються вершників.

— І право називати себе найвищим поганцем, — додає Ріаннон.

— І це теж, — погоджуюсь я. — Переконана, що льотна шкіра роздує твоє его.

— Крім того, я чув, що вершникам дозволено одружуватися раніше, ніж в інших квадрантах, — додає Ділан.

— Так і є. Одразу після випуску. Якщо виживемо: думаю, це якось пов'язано з бажанням продовжити родовід. Більшість успішних вершників — це нащадки і спадкоємці.

— А може, тому, що ми, як правило, помираємо раніше, ніж курсанти інших квадрантів, — розмірковує Ріаннон.

— Я не помру, — каже Ділан з набагато більшою впевненістю, аніж я очікувала б, і висмикує з-під туніки ланцюжок, щоб показати каблучку, яка звисала з нього. — Вона сказала, що це погана прикмета — робити пропозицію до мого від'їзду, тож ми чекаємо на випускний. — Він цілує обручку й ховає ланцюжок назад під комір. — Наступні три роки будуть довгі, але вони того варті.

Я стрималася від того, щоб зітхнути, хоча це, може, було найромантичніше, що я будь-коли чула.

— Ти зможеш перелізти через Парапет, — насміхається хлопець позаду нас. — Тут он вітерець піддуває з яру.

Я закрочую очі.

— Заткнись і дивись на себе, — огризається Ріаннон, її ноги цокають об камінь, поки ми підіймаємося.

Бачимо верхній вихід — дверну пройму, сповнену розмитого світла. Міра мала рацію. Ці хмари накриють нас, тож мусимо опинитися по той бік Парапету до того, як це станеться.

Ще один крок, ще один цокіт ніг Ріаннон.

— Покажи-но мені свої черевики, — кажу я тихо, щоб придурок за моєю спиною не почув.

Вона морщить брови, а в її карих очах проглядає збентеження, але показує підшви. Вони гладенькі, як і ті, що я носила раніше. У мій живіт немов хто камінь опустив.

Черга знову починає рухатися, зупиняючись, коли ми перебуваємо за кілька метрів від пройма.

— Який у тебе розмір ноги? — запитую я.

— Що? — Ріаннон кліпає до мене.

— Твої ноги. Якого вони розміру?

— Восьмого, — відповідає вона. Поміж її брів залягли дві зморшки.

— У мене сьомий, — швидко кажу я. — Буде дуже боляче, але я хочу, щоб ти взяла мій лівий черевик. Поміняйся зі мною.

У правому я тримаю кинджал.

— Що-що? — Вона дивиться на мене, ніби я з'їхала з глузду, і, можливо, так воно і є.

— Це взуття вершника. Воно краще чіпляється до каміння. Твої пальці на ногах скорчатся й заніміють, але принаймні в тебе буде шанс не зірватися, якщо полле дощ.

Ріаннон дивиться на відчинені двері й темне небо, а потім знову на мене.

— Ти хочеш обміняти черевик?

— Поки не перейдемо на той бік, — дивлюся крізь відчинені двері. По Парапету вже йдуть троє кандидатів, широко розкинувши руки. — Але нам варто поспішати. Надходить наша черга.

Ріаннон на секунду замислено витягує губи в трубочку, немовби хотіла щось сказати, потім погоджується, і ми міняємося лівими череви-ками. Ледве встигаю зашнурувати, як черга знову рухається, і хлопець позаду штовхає мене в поперек, від чого я, хитаючись, вилітаю на май-данчик просто неба.

— Уперед. Дехто з нас має справи на тому боці, — його голос діє на мої чортові нерви.

— Ти зараз не вартий моєї відповіді, — бурмочу я, відновлюючи рівно-вагу, коли вітер шмагає по моїй шкірі цього вогкого літнього ранку. *Гарна ідея щодо коси, Міро.*

Верхівка вежі гола, кам'яні зубці здіймаються й опускаються вздовж круглої конструкції на висоті моїх грудей і не закривають огляд. Яр і річ-ка внизу раптом здаються дуже-дуже далекими. Скільки возів чекає на них там, унизу? П'ять? Шість? Я знаю статистику. Парапет забирає при-близно п'ятнадцять відсотків кандидатів у вершники. Кожне випробу-вання у квадранті, включно з цим, призначене для того, щоб перевірити вміння курсанта їздити верхи. Якщо комусь не вдається пройти вузький кам'яний міст під поривами вітру, то він точно не зможе втримати рівно-вагу й битися на спині дракона.

А як щодо ціни смерті? Гадаю, кожен другий вершник вважає, ніби ри-зик вартий слави, або самовпевнено припускає, що не впаде.

Я не належу до жодного табору.

Нудота змушує мене триматися за живіт, я вдихаю носом і видихаю ро-том, коли йду по краю за Ріаннон і Діланом, мої пальці ковзають по кам'я-ній кладці, поки ми пробираємося до Парапету.

Троє вершників чекають біля входу, який є просто дірою, що з'яє в мурі вежі. Один з них, з обірваними рукавами, записує імена, коли кандидати виходять на підступний перехід. Другий, з майже повністю зголеним во-лоссям, крім смужки посередині голови, інструктує Ділана, коли той за-ймає позицію, поплескуючи його по грудях, наче захований там перстень принесе йому удачу. Сподіваюся, так воно й буде.

Третій повертається в мій бік, і моє серце просто... завмирає.

Він високий, з розмаяним вітром чорним волоссям і темними брова-ми. Лінія його щелепи міцна, вкрита теплою смаглявою шкірою і темною щетиною, а коли він схрещує руки на тулубі, м'язи на його грудях і руках

грають, змушуючи мене сковтнути. А його очі... Очі відтінку онікса з золотистими вкрапленнями. Контраст приголомшливий — усе в ньому вражає. Риси його обличчя такі суворі, що здаються різьбленими, і все-таки вони дивовижно досконалі, наче художник працював над ними все життя й принаймні рік із цього часу витратив на уста.

Це найвишуканіший чоловік, якого я коли-небудь бачила.

А життя у військовому коледжі означає, що я бачила *багато* чоловіків.

Навіть косий шрам, який розтинає його ліву брову та врізається у верхній кут щок, тільки робить його гарячішим. Полум'яно гарячим. Пекуче гарячим. Гарячим до рівня «потрапляєш-у-неприємності-і-тобі-це-подобається». Зненацька мені зовсім вилетіло з голови, чому Міра сказала не шукати пригод поза межами моєї вікової групи.

— До зустрічі на тому боці! — кидає Ділан через плече, схвильовано всміхаючись, перш ніж ступити на Парпет і широко розкинути руки.

— Готовий до наступного, Ріорсоне? — каже вершник з відірваними рукавами.

Ксейден Ріорсон?

— Ти готова до цього, Сорренгейл? — запитує Ріаннон, просуваючись уперед.

Чорнявий вершник перехоплює мій погляд, повністю розвертаючись до мене, і моє серце калатає зовсім не з приємної причини. Тавро повстання, вигинаючись і закручуючись, починається на його оголеному лівому зап'ясті, потім зникає під чорним одностроєм, щоб знову з'явитися над коміром, де тягнеться і закручується вгору по шиї, зупиняючись на лінії підборіддя.

— От лайно, — шепочу я, і його очі звужуються, наче він чує мене крізь завивання вітру, що рве мою закріплену косу.

— Сорренгейл? — Він ступає крок до мене, а я дивлюся вгору... та все вгору.

О боги, я навіть не дістаю йому до ключиці. Він масивний. Має бути зростом під метр дев'яносто.

Я почуваю себе саме такою, якою назвала мене Міра, — *тендітною*, — але киваю один раз, і сяючий онікс його очей перетворюється на холодну, непідробну ненависть. Майже відчуваю запах відрази, що віє від нього, як від гіркого одеколону.

— Вайолет? — озивається Ріаннон, просуваючись уперед.

— Ти наймолодша у пані генерала Сорренгейл. — Його голос глибокий, і цей голос звинувачує.

— Ти син Фена Ріорсона, — відповідаю я, і впевненість цього одкровення пробирає до кісток. Підводжу підборіддя і щосили напружую кожен м'яз свого тіла, щоб не тремтіти.

Він уб'є тебе, щойно дізнається, хто ти. Слова Міри стрибають у моему черепі, а страх застрягає в горлі. Ксейден збирається кинути мене через край. Підхопить мене і скине з цієї вежі. Я ніколи не отримаю навіть шансу пройти Парапетом. Я помру саме такою, якою мене завжди називала моя мати, — слабкою.

Ксейден робить глибокий вдих, і над його щелепами випинаються жовна. Раз. Другий.

— Твоя мати полонила мого батька і спостерігала за його стратою.

Зажди. Ніби тільки він має тут право на ненависть? Лють біжить по моїх венах.

— Твій батько вбив мого старшого брата. Здається, ми квити.

— Не думаю. — Його пронизливий погляд ковзає по мені, немовби запам'ятовуючи кожную деталь або шукаючи якоїсь слабінки. — Твоя сестра — вершниця. Гадаю, це пояснює шкіряний одяг.

— А я думаю. — Витримую його погляд, наче перемога в цьому змаганні витрішок дасть мені змогу потрапити в квадрант, а не перетинати Парапет позаду нього.

У кожному разі я перейду. Міра не збирається втрачати обох — брата і сестру.

Його руки стискаються в кулаки, і Ксейден напружується.

Я готуюся до сутички. Він може скинути мене з цієї вежі, але я не збираюся полегшувати йому завдання.

— З тобою все гаразд? — питає Ріаннон, її погляд стрибає між мною і Ксейденом.

Він дивиться на неї:

— Ви подруги?

— Ми познайомилися на сходах, — каже вона, розправляючи плечі.

Ксейден опускає очі, помічає наше невідповідне взуття і вигинає брови. Його руки розслабляються.

— Цікаво.

— Ти збираєшся вбити мене? — Я підводжу підборіддя ще на сантиметр.

Його погляд упирається в мій, коли раптом небо розверзається і починає лити як із ринви, за лічені секунди промочивши моє волосся, шкіряний одяг і каміння навколо нас.

Крик розтинає повітря, і ми з Ріаннон рвучко обертаємося до Парапету, якраз щоб побачити, як Ділан послизнувся.

Мені перехоплює подих, а серце підстрибує аж до горла.

Він ухопився, зчепивши руки через кам'яний міст, а його ноги брикаються під ним, шукаючи точку опори, якої немає.

— Підтягуйся, Ділане! — кричить Ріаннон.

— О боги!

Моя рука злітає, щоб затулити рота, але Ділан втрачає хватку на слизькому від води камені і падає, зникаючи з поля зору. Вітер і дощ глушать будь-які звуки від падіння його тіла в долину. Вони також крадуть звук мого приглушеного крику.

Ксейден не зводить з мене очей, мовчки вивчаючи поглядом, який я не можу зрозуміти, коли звертаю до нього свої нажахані очі.

— Навіщо мені витратити свою енергію, щоб убити тебе, коли Парапет зробить це за мене? — Зла посмішка перекривлює його губи. — Твоя черга.